

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.10.17.
COM(2018) 697 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK,
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

**A veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 649/2012/EU rendelet
alkalmazásáról szóló összefoglaló jelentés összegzése**

{SWD(2018) 438 final}

ALKALMAZOTT RÖVIDÍTÉSEK

CLP	Az osztályozásról, címkézéssel és csomagolásról szóló rendelet
KN	Kombinált Nomenklátúra
CUS	Vámuniós és statisztikai szám
ECHA	Európai Vegyianyag-ügynökség
ePIC	A 649/2012/EU rendelet végrehajtására szolgáló szoftveralkalmazás
EU	Európai Unió
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet
PIC	Előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyás
REACH-rendelet	A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet
RIN	Azonosító hivatkozási szám

1. BEVEZETÉS

1.1. A PIC-rendelet

A 649/2012/EU rendelet¹ (a továbbiakban: PIC-rendelet) az 1998-ban elfogadott és az Unió által 2002-ben ratifikált, a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezményt hajtja végre. A rendelet célja a felelősség-megosztás és az együttműködési törekvések előmozdítása a veszélyes vegyi anyagok nemzetközi forgalmában, illetve az emberi egészség és a környezet esetleges károsodástól való megóvása a veszélyes vegyi anyagok jellemzőire vonatkozó információcsere megkönnyítésével, a behozatalukra és kivitelükre vonatkozó, Unión belüli döntéshozatali folyamatról való rendelkezéssel, valamint a határozatoknak a részes felek és egyéb országok részére történő közlésével (1. cikk).

A PIC-rendelet a Rotterdami Egyezmény értelmében az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás (PIC) alá tartozó vegyi anyagokra és az olyan (szakemberek és fogyasztók által használt) ipari vegyi anyagokra és növényvédő szerekre (beleértve a biocideket) vonatkozik, amelyek az uniós jogszabályok értelmében egészségügyi vagy környezetvédelmi okokból tilalom vagy szigorú korlátozás alá esnek. A rendelet kötelezettségeket ró az ilyen vegyi anyagokat harmadik országokba kivinni szándékozó vállalatokra, függetlenül attól, hogy ezen országok a Rotterdami Egyezmény részes felei-e. A kivitelre a rendelet I. mellékletében szereplő besorolástól függően különböző követelmények vonatkoznak: az I. melléklet 1. részében felsorolt vegyi anyagok kivitelét be kell jelenteni az importáló ország hatóságának; az I. melléklet 2. és 3. részében felsorolt vegyi anyagok kivitelét be kell jelenteni az importáló ország hatóságának és meg kell szerezni az importáló ország kifejezett hozzájárulását, kivéve, ha az egyezmény értelmében az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárás hatálya alá esnek, és olyan, az egyezményben részes fél területére irányulnak, amely beleegyezett a behozatalba, vagy olyan országba, amely lemondott az értesítési jogáról. Ezek a kötelezettségek a rendelet I. mellékletében felsorolt anyagokat olyan koncentrációban tartalmazó keverékekre is vonatkoznak, amely az osztályozásról, címkézésről és csomagolásról szóló 1272/2008/EK rendeletben² (CLP-rendelet) előírt címkézési kötelezettséggel járhat, valamint bizonyos árucikkekre is vonatkoznak.

A PIC-rendelet emellett kötelezi a Bizottságot, hogy értesítse az Egyezmény Titkárságát az Egyezmény egyik felhasználási kategóriájába (ipari vegyi anyagok vagy növényvédő szerek) tartozó anyagokra vonatkozó, használatukat az Unióban tiltó vagy korlátozó, közvetlenül alkalmazandó jogszabályokról. A PIC-bejelentést igénylő vegyi anyagokat a PIC-rendelet I. mellékletének 2. része sorolja fel. A közvetlenül alkalmazandó jogszabályokról szóló értesítés célja az érintett felek tájékoztatása a vegyi anyagok által jelentett potenciális kockázatról, és ez az alapja a vegyi anyagoknak az Egyezmény III. mellékletében való feltüntetésének.

Az I. melléklet 3. részében (ami az Egyezmény III. mellékletét tükrözi) felsorolt vegyi anyagok vonatkozásában a Bizottság a tagállamokkal szorosan együttműködve és az uniós jog alapján behozatali határozatot hoz, amely körvonalazza, hogy az adott vegyi anyag behozható-e az Unióba, és ha igen, milyen feltételek mellett. Az Egyezmény Titkársága a behozatali határozatot is megkapja.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 649/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról (HL L 201., 2012.7.27., 60–106. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1–1355. o.).

1.2. A jelentéstételi gyakorlat

A PIC-rendelet 22. cikke előírja a Bizottság számára, hogy háromévente nyújtson be jelentést a rendelet értelmében folytatott tevékenységeiről, és készítse a PIC-rendelet teljesítéséről szóló összefoglaló jelentést, amely tartalmazza az alábbiakat:

- a tagállamok által a 22. cikk (1) bekezdése értelmében benyújtott, az e rendeletben előírt eljárások végrehajtására vonatkozó információk, beleértve azokat, amelyek a vámenőrzésekre, a jogsértésekre, a jogkövetkezményekre és a helyreállító intézkedésekre vonatkoznak;
- az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) által a 22. cikk (1) bekezdése értelmében benyújtott, a PIC-rendeletben előírt eljárások végrehajtására vonatkozó információk.

Ez a jelentéstétel az első a jelenlegi PIC-rendelet értelmében készült jelentések sorában, és a rendelet hatálybalépését követő három év (2014³–2016) átfogó végrehajtásra vonatkozik. A kijelölt nemzeti hatóságokra vonatkozó közös jelentéstételi formátumot a 2016. április 14-i (EU) 2016/770 bizottsági végrehajtási határozat⁴ határozta meg a tagállamokat érintő következetes információgyűjtés érdekében. Hasonlóképpen sor került az ügynökségi jelentés formátumának elfogadására a 2016. július 7-i (EU) 2016/1115 bizottsági végrehajtási határozat⁵révén.

A tagállamoknak és az Ügynökségnek 2017. május 31-ig kellett elkészíteniük a jelentésüket, de a jelentéstétel késedelmesen történt. Az Ügynökség jelentése 2017. július 18-án érkezett meg, az utolsó tagállami jelentés pedig 2017. október 5-én, a végleges jelentéstételi kérdőív benyújtásával.

Ez a jelentés a PIC-rendelet 22. cikkében előírt összefoglaló jelentés összefoglalója, és tartalmazza a Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok jelentéseiben szereplő megállapításokat. Áttekintést nyújt a PIC-rendelet 2014–2016 közötti végrehajtásáról.

2. A PIC-RENDELET IGAZGATÁSA

2.1. Minden tagállam kijelölte az illetékes nemzeti hatóságait

A PIC-rendelet 4. cikke értelmében a tagállamok kijelölik a PIC-rendeletben megkövetelt igazgatási feladatokat ellátni hivatott hatóságot vagy hatóságokat (a továbbiakban: a kijelölt nemzeti hatóság, illetve a kijelölt nemzeti hatóságok). A kijelölt nemzeti hatóságok fontos szerepet játszanak a kiviteli bejelentési eljárásban: ellenőrzik a kiviteli bejelentések megfelelőségét, majd továbbítják őket az Ügynökségnek; kezelik a kifejezett hozzájárulás iránti kérelmeket, és döntenek a felmentésekről; kezelik a speciális azonosító hivatkozási számok (RIN) iránti kérelmeket; valamint tájékoztatják a

³ A 649/2012/EU rendelet 2014. március 1-jétől alkalmazandó.

⁴ A Bizottság (EU) 2016/770 végrehajtási határozata (2016. április 14.) a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti eljárások végrehajtására vonatkozóan benyújtandó információk egységes formátumának meghatározásáról (C/2016/2068, HL L 127., 2016.5.18., 32–51. o.).

⁵ A Bizottság (EU) 2016/1115 végrehajtási határozata (2016. július 7.) a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti eljárások végrehajtására vonatkozóan az Európai Vegyianyag-ügynökség által benyújtandó információk formátumának meghatározásáról (C/2016/4141, HL L 186., 2016.7.9., 13–23. o.).

Bizottságot a vegyi anyagok tilalmára vagy szigorú korlátozására vonatkozó nemzeti szintű határozatokról. A 10. cikk értelmében a kijelölt nemzeti hatóságokra jelentéstételi kötelezettségek is vonatkoznak, például tájékoztatniuk kell az Ügynökséget az I. mellékletben felsorolt vegyi anyagok kereskedelméről. Feladataik közé tartozik továbbá az importáló országok kérésre történő tájékoztatása, a vegyi anyagokkal kapcsolatos információcsere elősegítése és a technikai segítségnyújtás előmozdításában való együttműködés.

A tagállamok 35 ilyen hatóságot jelöltek ki. A legtöbb tagállam (22) csak egy, hat tagállam pedig kettő vagy három kijelölt nemzeti hatósággal rendelkezik. A kijelölt nemzeti hatóságok főként a környezetvédelemmel, a vegyi anyagokkal, az egészséggel vagy az egészséggel és biztonsággal foglalkozó minisztériumok vagy ügynökségek. Az egynél több kijelölt nemzeti hatósággal rendelkező tagállamok általában megosztják a feladatokat, és az egyik ilyen hatóság az ipari vegyi anyagokat felügyeli, a másik pedig a növényvédő szerekkel foglalkozik.

A PIC-rendeletnek a tagállamokban való végrehajtásához szükséges erőforrások – különösen az emberi erőforrások – a feldolgozott kiviteli bejelentések és a kifejezett hozzájárulás iránti kérelmek számától függenek. A kijelölt nemzeti hatóságokon belül az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyással foglalkozó emberi erőforrások vonatkozásában a tagállamok által megadott szám adatok 0,1 teljes munkaidős egyenérték (azokban a tagállamokban, ahol kevés a feldolgozandó kiviteli bejelentések száma) és 2 teljes munkaidős egyenérték (azokban a tagállamokban, ahol a legmagasabb a kiviteli bejelentések száma) között mozognak.

2.2. Az Ügynökség munkaterhe a rendelet hatálybalépése előtt várt munkateherhez képest nagyobb volt

Az Ügynökség központi szerepet játszik a kiviteli bejelentési eljárás megfelelő működésének biztosításában az alábbiak révén:

- a kiviteli bejelentések nyilvántartásba vétele, a teljességük ellenőrzése, és továbbításuk az importáló ország kijelölt nemzeti hatóságának (8. cikk (2) bekezdés);
- második kiviteli bejelentés küldése, amennyiben nem érkezik meg az átvételi elismervény a nem uniós ország hatóságától az első bejelentés elküldését követő 30 napon belül (8. cikk (3) bekezdés);
- a harmadik országok kijelölt nemzeti hatóságaitól érkező kiviteli bejelentések hozzáférhetővé tétele valamennyi uniós kijelölt nemzeti hatóság számára (9. cikk (1) bekezdés);
- a nem uniós országoktól érkező kiviteli bejelentések átvételének elismerése (9. cikk (1) bekezdés);
- emlékeztető küldése a kifejezett hozzájárulás iránti kérelmek tekintetében, amennyiben nem érkezik válasz a nem uniós ország hatóságaitól az első kérelmet követő 30 napon belül; második emlékeztető küldése újabb 30 nap elteltével, ha még mindig nem érkezett válasz (14. cikk (6) bekezdés);
- az uniós kijelölt nemzeti hatóságok és a Bizottság támogatása a 14. cikk (6) és (7) bekezdése értelmében történő felmentések értékelésében;
- a kijelölt nemzeti hatóságok által a kivitt és behozott vegyi anyagok mennyiségére vonatkozóan évente benyújtott adatok összegyűjtése, összegzése és közzététele (10. cikk (3) bekezdés).

Az Ügynökség feladata az importáló országok általi kiviteli bejelentések és a kifejezett hozzájárulások feldolgozásával foglalkozó alkalmazás (ePIC) kifejlesztése és működtetése. Emellett segítséget, illetve műszaki és tudományos tanácsadást nyújt az iparág, az uniós tagállamok és a harmadik országok kijelölt nemzeti hatóságai, valamint az Európai Bizottság részére (6. cikk).

Ahogy az Ügynökség jelentése kiemeli, a kiviteli bejelentések száma az előre jelzett évi 10 %-os növekedést meghaladó mértékben nőtt, ami a vártnál nagyobb munkaterhet eredményezett, valamint nőtt (az uniós és nem uniós országokban) a kijelölt nemzeti hatóságok támogatásával töltött idő. Az uniós és nem uniós kijelölt nemzeti hatóságok támogatására irányuló erőfeszítések az alkalmazottak idejének 30–40 %-át foglalják le. A kiviteli bejelentések számának növekedése emellett szükségessé tette az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyással foglalkozó alkalmazás fejlesztését, például egyes folyamatok automatizálása nőtt, hogy csökkenjen az iparági felhasználók és a hatóságok munkaterhe, és ezzel elősegítsék a jogszabályokban lefektetett határidők betartását.

1. táblázat: Az Ügynökség által előre jelzett és feldolgozott bejelentések száma

	2014	2015	2016
A bejelentések becsült száma	4 000	4 300	6 300
A bejelentések tényleges száma	4 575	5 460	7 967

Az Ügynökség jelezte, hogy a jelenlegi munkateher megerősíti ezt a tendenciát, és e további munka elvégzése további emberi és pénzügyi erőforrásokat fog igényelni.

2.3. A Bizottság, az Ügynökség és a kijelölt nemzeti hatóságok hatékonynak tartják az EU és a nemzeti intézmények közötti koordinációt

A tagállamok általában kielégítőnek találták a kijelölt nemzeti hatóságok és a Bizottság, illetve a kijelölt nemzeti hatóságok és az Ügynökség közötti koordinációt. Számos kijelölt nemzeti hatóság értékelte a Bizottság és az Ügynökség által nyújtott támogatás gyorsaságát és minőségét. Az Ügynökség hasonlóan hatékonynak értékeli a kijelölt nemzeti hatóságokkal való együttműködést, beleértve a viták kezelését. A Bizottság is hatékonynak ítélte a kijelölt nemzeti hatóságokkal folytatott együttműködést, különösen a kijelölt nemzeti hatóságok előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyással foglalkozó, kétfévente tartott találkozóin folytatott viták révén.

Az Ügynökség kielégítőnek találta a Bizottsággal folytatott együttműködést, és rámutatott számos olyan fejlesztendő területre, mint a közvetlenül alkalmazandó jogszabály bejelentésének előkészítése, a találkozók előkészítése, a 14. cikk (6) és (7) cikkének végrehajtása, valamint a mellékletek aktualizálására vonatkozó eljárás. A Bizottság is kielégítőnek találta az Ügynökséggel folytatott együttműködést, és kiemelte a rendszeres eszmecseréket a végrehajtás összefüggésében felmerülő tudományos, technikai és jogi kérdésekkel, különösen a rendelkezések jogi értelmezésével és a gyakorlati végrehajtásukkal kapcsolatban.

3. A PIC-RENDELET I. MELLÉKLETÉNEK AKTUALIZÁLÁSA

A 23. cikknek megfelelően a Bizottság legalább évente köteles az uniós jog – főleg a REACH-rendelet⁶, a biocid termékekről szóló rendelet⁷ és a növényvédő szerekéről szóló

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1–854. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1–123. o.).

rendelet⁸ – és az egyezmény alakulásának függvényében felülvizsgálni az I. mellékletben szereplő vegyianyag-jegyzéket. A PIC-rendelet mellékletei a Bizottság által elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal módosulnak.

A jelentéstételi időszak során 21 anyag szerepelt az I. melléklet 1. részében, illetve 10 anyag a 2. részében. Ezek közül 12 anyag felvételére azután került sor, hogy a növényvédő szerekről szóló rendelet értelmében betiltották a növényvédő szerként történő alkalmazásukat, kilenc felvételére pedig akkor, amikor bekerültek a REACH-rendelet XVII. mellékletébe. Hét került be az I. melléklet 3. részébe, miután bekerült a Rotterdami Egyezmény III. mellékletébe.

2. táblázat: A jelentéstételi időszakban az I. mellékletbe felvett anyagok

Felhatalmazáson alapuló jogi aktus	Vegyí anyag	Az I. melléklet módosítása	A felvétel alapja
A Bizottság 1078/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. augusztus 7.) a 649/2012/EU rendelet I. mellékletének módosításáról	Azociklotin	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Bitertanol	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Cinidon-etil	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Ciklanilid	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Ciflutrin	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Cihexatin	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Etoxiszulfuron	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Didecil-dimetil-ammonium-klorid	1. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Oxadiargil	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Rotenon	1. és 2. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Varfarin	1. rész	A növényvédő szerekéről szóló rendelet
	Azinfosz-metil	3. rész	A Rotterdami Egyezmény III. melléklete
	Perfluorooktán-szulfonsav	3. rész	A Rotterdami

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1–50. o.).

Felhatalmazáson alapuló jogi aktus	Vegyí anyag	Az I. melléklet módosítása	A felvétel alapja
	Perfluoroktán-szulfonátok	3. rész	Egyezmény III. melléklete
	Perfluoroktán-szulfonamidok	3. rész	A Rotterdami Egyezmény III. melléklete
	Perfluoroktán-szulfonilok	3. rész	A Rotterdami Egyezmény III. melléklete
A Bizottság (EU) 2015/2229 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. szeptember 29.) a 649/2012/EU rendelet I. mellékletének módosításáról	1,1-diklór-etán	1. rész	REACH-rendelet
	1,1,2-triklór-etán	1. rész	REACH-rendelet
	1,1,1,2-tetraklór-etán	1. rész	REACH-rendelet
	1,1,2,2-tetraklór-etán	1. rész	REACH-rendelet
	Dibutil-ón vegyületek	1. rész	REACH-rendelet
	Dioktil-ón vegyületek	1. rész	REACH-rendelet
	Fenbutatin-oxid	1. és 2. rész	A növényvédő szerekről szóló rendelet
	Ólomvegyületek	1. rész	REACH-rendelet
	Pentaklór-etán	1. rész	REACH-rendelet
	Triklór-benzol	1. rész	REACH-rendelet
	Kereskedelmi forgalomban levő pentabrom-difenil-éter, beleértve az alábbiakat: tetrabromdifenil-éter és pentabromdifenil-éter	3. rész	A Rotterdami Egyezmény III. melléklete
	Kereskedelmi forgalomban levő oktabrom-difenil-éter, amely hexabrom-difenil-étert és heptabrom-difenil-étert is tartalmaz	3. rész	A Rotterdami Egyezmény III. melléklete

A PIC-rendelet 11. cikke értelmében a Bizottság írásban bejelenti a Rotterdami Egyezmény Titkárságánál az I. melléklet 2. részében felsorolt, PIC-bejelentést igénylő vegyi anyagokat. A jelentéstételi időszak során három bejelentés érkezett a Titkársághoz.

3. táblázat: A jelentéstételi időszak során a Titkársághoz beérkezett PIC-bejelentések

A bejelentés alapja	A bejelentett vegyi anyagok	A bejelentés dátuma
A Bizottság 73/2013/EK rendelete (2014)	Naled	2014. április
A Bizottság 1078/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete	Bitertanol	2016. október
A Bizottság (EU) 2015/2229 felhatalmazáson alapuló rendelete	Fenbutatin-oxid	2016. október

4. A PIC-RENDELET ALKALMAZÁSA

4.1. A kijelölt nemzeti hatóságok és az Ügynökség figyelemfelkeltő tevékenységei és támogatása javított a PIC-rendeletnek való megfelelésen

Az Ügynökségnek segítséget kell nyújtania, valamint technikai és tudományos útmutatást és eszközöket kell biztosítani az exportőrök és importőrök számára (6. cikk (1) bekezdés). Nem jogszabályban előírt kötelezettség, de a jelentéstételi időszakban a legtöbb kijelölt nemzeti hatóság támogatást nyújtott és figyelemfelkeltő tevékenységeket folytatott, amelyekkel a nemzeti exportőröket és importőröket célozta meg.

25 tagállam hajtott végre a jelentéstételi időszakban az exportőröket és importőröket megcélzó figyelemfelkeltő és információs tevékenységeket. A legtöbb tagállam a PIC-rendelettel kapcsolatos tájékoztatást és az Ügynökségnek a PIC-rendelettel és az ePIC-kel kapcsolatos honlapjára mutató hivatkozásokat tartalmazó honlapokat hozott létre. 10 tagállam emellett nemzeti információs szolgálatot állított fel. Szinte valamennyi tagállam úgy nyilatkozott, hogy ezek a tevékenységek javították a PIC-rendeletnek való megfelelést az exportőrök és importőrök között. Például néhány kijelölt nemzeti hatóság megjegyezte, hogy nőtt az általa kapott kiviteli bejelentések, valamint az ePIC-ben regisztrált vállalatok száma, illetve javult a 10. cikkben előírt beszámolási kötelezettségeknek való megfelelés.

A jelentéstételi időszakban az Ügynökség kiadta *A veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 649/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló útmutató* című dokumentumot, valamint számos ePIC felhasználói kézikönyvet adott ki (a különböző felhasználói csoportok számára). Tájékoztatást nyújtott az exportőröknek és importőröknek a honlapján, a heti e-híreken vagy a hírlevelén keresztül, és több műhelytalálkozót szervezett a PIC-rendelettel kapcsolatban, főként az ePIC kezdeti fejlesztése tekintetében. Az Ügynökség szerint az uniós exportőrök által tett kiviteli bejelentések, illetve a PIC-rendeletet végrehajtó vállalatok számának növekedése jelzi, hogy a jelentéstételi időszakban jelentősen bővültek a rendelettel kapcsolatos ismeretek, illetve jelentősen javult a rendeletnek való megfelelés, részben a saját figyelemfelkeltő tevékenységeinek és a kijelölt nemzeti hatóságok figyelemfelkeltő tevékenységeinek köszönhetően.

4.2. A PIC-rendelet végrehajtásához kapcsolódó munkateher egyenlőtlenül oszlik el a tagállamok között

A kiviteli bejelentés az a PIC-rendeletben előírt eszköz, amely révén az országok információcserét folytatnak a tilalom vagy szigorú korlátozás alá eső vegyi anyagokról. Minden uniós exportőrnek kiviteli bejelentést kell benyújtania a kijelölt nemzeti hatóságához, ha a PIC-rendelet I. mellékletének 1. részében felsorolt vegyi anyagokat kíván harmadik országba kivinni. Amint a kijelölt nemzeti hatóság ellenőrizte és elfogadta a bejelentést (szükség esetén az újbóli benyújtást követően), azt továbbítja az Ügynökségnek, amely szintén ellenőrzi a bejelentés megfelelőségét, majd továbbítja a bejelentést az importáló ország kijelölt nemzeti hatóságának. Amennyiben nem érkezik átvételi elismervény, az Ügynökség újra elküldi a bejelentést. Az egész eljárás lebonyolítására az ePIC-en keresztül kerül sor, és az exportőröknek használniuk kell a rendszer által rendelkezésre bocsátott bejelentési sablont.

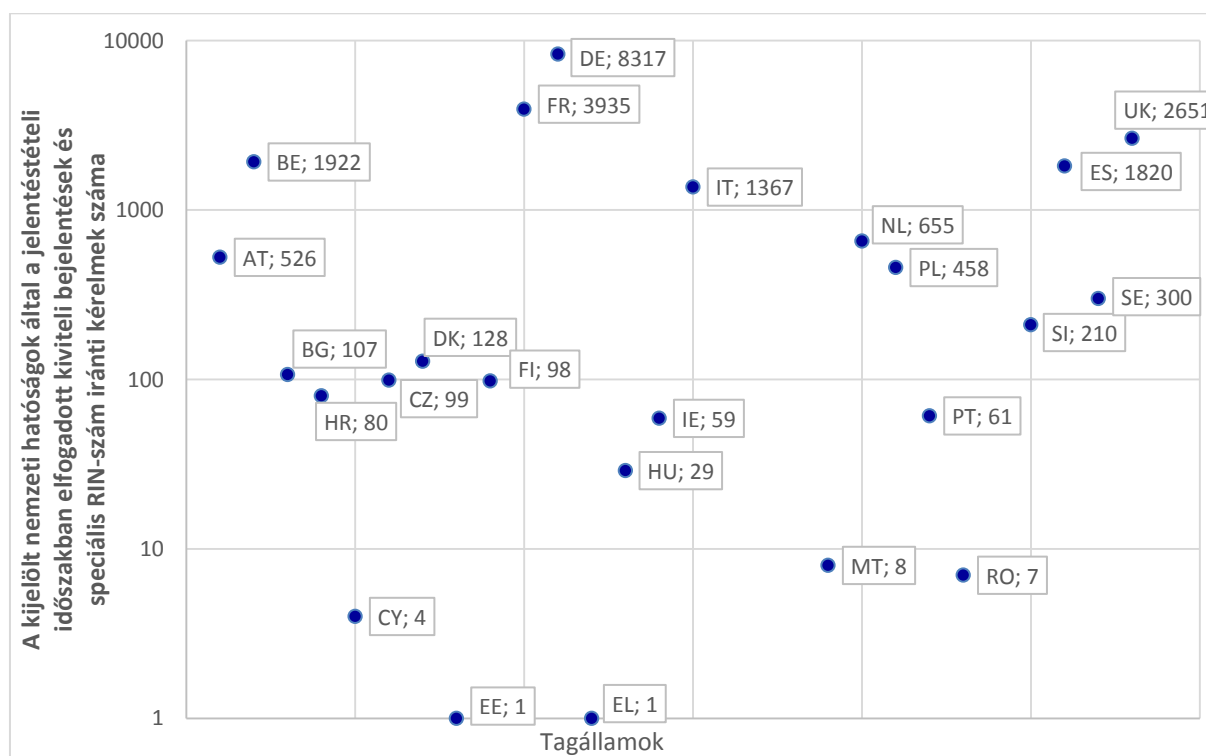
A jelentéstételi időszakban a tagállamok 15 771 kiviteli bejelentést fogadtak el és továbbítottak az Ügynökségnek, és 1214 kiviteli bejelentést utasítottak el. A feldolgozott kiviteli bejelentések számát illetően tagállamonként jelentős eltérések vannak. Három tagállam egyetlen kiviteli bejelentést sem dolgozott fel a jelentéstételi időszakban, öt tagállam pedig kevesebb mint 10 bejelentést dolgozott fel. A legnagyobb számú kiviteli

bejelentés feldolgozására Németországban (5196 bejelentés), Franciaországban (3358), az Egyesült Királyságban (1829), Olaszországban (1321) és Spanyolországban (1265) került sor. Az Uniótól a legnagyobb számú kiviteli bejelentést kapó importáló országok Svájc (1044 bejelentés), Törökország (984), Oroszország (890), az Egyesült Államok (754) és Kína (601).

Bizonyos kivitelek esetében, amelyek mentesülnek a PIC-rendelet vagy a kiviteli bejelentési kötelezettség alól, az exportőröknek speciális RIN-számot kell kérniük a kijelölt nemzeti hatóságuktól, és a vámkezelés elősegítése érdekében ezt fel kell tüntetniük a vámáru-nyilatkozatban.

A jelentéstételi időszak során 17 tagállam 7072 speciális RIN-szám iránti kérelmet fogadott el, amely számok használatára főként a rendelet alól mentességet élvező kivitelek esetében kerül sor, mert ezek kutatási vagy elemzési célokat szolgálnak. 11 tagállam egyetlen ilyen kérelmet sem dolgozott fel az elmúlt három évben. Németország, az Egyesült Királyság és Belgium fogadta el a legtöbb speciális RIN-szám iránti kérelmet (lásd az 1. ábrát).

1. ábra: A kijelölt nemzeti hatóságok által a jelentéstételi időszakban elfogadott kiviteli bejelentések és speciális RIN-szám iránti kérelmek száma

4.3. Az exportőrök nehézségeket tapasztaltak a kiviteli bejelentési űrlap kitöltése során

Az Ügynökség és a kijelölt nemzeti hatóságok szerint az exportőrök nehézségeket tapasztaltak a kivittel (például az importőrök kapcsolattartási adataival) és a vegyi anyagnak az importáló országban tervezett felhasználásával kapcsolatos információk megadása során. Különösen a biocidok kivitele esetében jelentett problémát az exportőrök számára a tervezett felhasználás és a felhasználási kategória. 12 kijelölt nemzeti hatóság emellett arról számolt be, hogy az exportőröknek problémáik voltak a Kombinált Nomenklatúra (KN) vagy a vámuniós és statisztikai szám (CUS-szám) elérhetőségét illetően. Az Ügynökség emellett problémákról számolt be az űrlap 6.1. szakaszával kapcsolatban, a közvetlenül alkalmazandó jogszabály összefoglalóját, okait és hatálybalépésének dátumát illetően, mert néhány exportőr nem megfelelő

nyilatkozatokat tett. Emellett több kijelölt nemzeti hatóság és az Ügynökség is kiemelte a biztonsági adatlapok megfelelő nyelven való elérhetőségével, a keverékek kivitelével, valamint a vegyi csoportoknak az ePIC-be való bevitelével kapcsolatos problémákat, mert ezek a csoportok nem feltétlenül átfogóak, és zavart okozott az exportőrök körében, hogy adott vegyi anyag a PIC-rendelet hatálya alá tartozik-e vagy sem.

4.4. Az újbóli benyújtások iránti kérelmek száma viszonylag magas volt ebben a hároméves időszakban

A kijelölt nemzeti hatóságok vagy az Ügynökség viszonylag nagyszámú eset vonatkozásában kérte a bejelentés újbóli benyújtását. 2015–2016 között összesen 2503 kiviteli bejelentés újbóli benyújtását kérték, s ebből 566 kiviteli bejelentés újbóli benyújtását az Ügynökség kérte (2015-ben 334-et, majd 2016-ban 232-t). Az újbóli benyújtás fő oka a bejelentési űrlap 6. szakasza (a közvetlenül alkalmazandó jogszabály összefoglalása, okai és hatálybalépésének dátuma) és a biztonsági adatlap (például a biztonsági adatlap nyelve, vagy a biztonsági adatlap nem felelt meg a bejelentésnek).

4.5. A kiviteli bejelentési eljárás során nem került sor jelentős késedelemre

Habár néhány kijelölt nemzeti hatóság és az Ügynökség problémákról számolt be a bejelentési eljárás határidejének betartását illetően, a késedelmesen feldolgozott bejelentések száma alacsony maradt. Az Ügynökséghez a kivitt megelőző 25 napban (ez a rendeletben meghatározott határidő) beérkező bejelentések száma az összes kiviteli bejelentés 4,9 %-ának felel meg. Emellett az Ügynökség 171 bejelentést késedelmesen küldött el az importáló országoknak, ami a jelentéstételi időszakban az importáló országoknak továbbított összes bejelentés 1,2 %-a. A késedelmek oka általában a kiviteli bejelentéseknek a téli csúcsideszakban történő feldolgozásával, az újbóli benyújtásra vonatkozó határidőket elmulasztó vállalatokkal, illetve az Ügynökség részéről a kijelölt nemzeti hatóságoktól késedelmesen érkező bejelentésekkel kapcsolatos nehézségekhez köthető.

4.6. A nem uniós országoktól érkező kiviteli bejelentések száma 2014–2016 között közel megkétszereződött

A 9. cikk értelmében az Ügynökségnek hozzáférhetővé kell tennie a harmadik országoktól érkező kiviteli bejelentéseket az adatbázisában, vissza kell igazolnia az exportáló ország kijelölt nemzeti hatóságának a bejelentés átvételét, és másolatot kell küldenie a bejelentésről a behozatalt fogadó tagállam(ok) kijelölt nemzeti hatóságának.

A jelentéstételi időszakban 1105 kiviteli bejelentés érkezett az Ügynökséghez nem uniós országoktól, főként az USA-tól és Svájctól. A bejelentések száma 2014–2016 között közel megkétszereződött.

4. táblázat: A nem uniós országoktól érkező kiviteli bejelentések és az Ügynökség által küldött átvételi elismervények a jelentéstételi időszakban

	2014	2015	2016	Összesen
Beérkezett kiviteli bejelentések	209	486	410	1 105

4.7. A 10. cikknek megfelelő jelentéstétel hatékonyan működött

A 10. cikk kötelezi az exportőröket és importőröket, hogy minden év első negyedévében tájékoztassák a kijelölt nemzeti hatóságot a PIC-rendelet I. mellékletében felsorolt olyan vegyi anyagok mennyiségéről, amelyek az előző évben harmadik országokba irányuló

kivitel vagy onnan érkező behozatal tárgyát képezték. Az exportőröknek emellett tájékoztatniuk kell a kijelölt nemzeti hatóságot minden importőr nevéről és címéről. A kijelölt nemzeti hatóságoknak évente továbbítaniuk kell ezt az információt az Ügynökségnek, amely azután uniós szinten összesíti az adatokat, és nyilvánosan hozzáférhetővé teszi őket az adatbázisában⁹.

Az Ügynökség és a kijelölt nemzeti hatóságok által szolgáltatott információk szerint a 10. cikk értelmében vett jelentéstételi eljárás során kevés probléma merült fel. A kijelölt nemzeti hatóságok körülbelül harmada arról számolt be, hogy az exportőrök vagy importőrök késedelmesen nyújtották be az információkat, de ezek a késedelmek nem befolyásolták a 10. cikk értelmében vett jelentéstétel végrehajtását. Hasonlóképpen, az Ügynökség kevés problémával szembesült a tagállami információk összeállításában, amelyben a kijelölt nemzeti hatóságok az I. mellékletben felsorolt olyan vegyi anyagok kivitelével kapcsolatos adatokat tüntették fel, amelyek kivitelére kutatási vagy elemzési célból került sor, és így nem tartoztak a PIC-rendelet és az abból fakadó jelentéstételi kötelezettség hatálya alá.

A 10. cikkben előírt jelentéstétel alkalmazásában összegyűjtött adatokat a kijelölt nemzeti hatóságok, a vámhatóságok vagy egyéb végrehajtó hatóságok 16 tagállamban használják fel. Nyolc kijelölt nemzeti hatóság jelezte, hogy az adatokat végrehajtási tevékenységek céljából használja, hat pedig pontosította, hogy a REACH-rendelet végrehajtásával kapcsolatos tevékenységek (például a nyilvántartási követelményeknek való megfelelés keresztellenőrzése vagy a korlátozásoknak való megfelelés ellenőrzése) céljából használja őket.

4.8. EU behozatali határozatok elfogadására került sor a Rotterdami Egyezmény III. mellékletében felsorolt hét anyag vonatkozásában

Az Egyezmény 10. cikke értelmében a feleknek minden új, a III. mellékletben felsorolt vegyi anyag tekintetében behozatali határozatot kell hozniuk, és be kell nyújtaniuk a Titkársághoz. A PIC-rendelet 13. cikke értelmében az uniós behozatali határozat elfogadására végrehajtási jogi aktus révén kerül sor, amelyet a Bizottság fogalmaz meg, majd véleményezésre benyújt a REACH-bizottsághoz a tanácsadó-bizottsági eljárásnak megfelelően.

A jelentéstételi időszakban a Bizottság által elfogadott két végrehajtási határozat révén került sor behozatali határozatok meghozatalára.

5. táblázat: A jelentéstételi időszakban elfogadott uniós behozatali határozatok

Végrehajtási jogi aktus	Vegyi anyagok	A határozat jellege/státusza		Behozatali határozat	A határozatok indoklása
A Bizottság 2014. május 15-i végrehajtási határozata	Azinfosz-metil	Új határozat	Végső	A behozatal nem engedélyezett	A növényvédő szerekről szóló rendelet értelmében tilos a használata
	Kereskedelmi pentabromdifenil-éter	Új határozat	Végső	A behozatal csak bizonyos feltételek	A POP-rendelet szerinti speciális mentességek

⁹ ECHA, Éves jelentés a PIC-rendelet hatálya alá tartozó kivitelről és behozatalról: <https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports>

Végrehajtási jogi aktus	Vegyí anyagok	A határozat jellege/státusza		Behozatali határozat	A határozatok indoklása
				mellett engedélyezettet	mellett tilos a használata
	Kereskedelmi oktabrómdifenil-éter	Új határozat	Végső	A behozatal csak bizonyos feltételek mellett engedélyezettet	A POP-rendelet szerinti speciális mentességek mellett tilos a használata
	Perfluoroktán-szulfonsav, perfluoroktán-szulfonátok, perfluoroktán-szulfonamidok és perfluoroktán-szulfonilok	Új határozat	Végső	A behozatal nem engedélyezettet	A POP-rendelet szerinti speciális mentességek mellett tilos a használata
A Bizottság 2016. február 11-i végrehajtási határozata	Metamidofosz	Új határozat	Végső	A behozatal nem engedélyezettet	A növényvédő szerekről szóló rendelet értelmében tilos a használata
	Etilén-oxid	Korábbi határozat módosítása	Időközi	A behozatal csak bizonyos feltételek mellett engedélyezettet	A növényvédő szerekről szóló rendelet értelmében tilos, a biocid termékekről szóló rendelet értelmében korlátozott a használata
	DDT	Korábbi határozat módosítása	Végső	A behozatal nem engedélyezettet	A POP-rendelet értelmében tilos a használata

4.9. Számos harmadik ország kijelölt nemzeti hatósága tapasztalt nehézségeket a kifejezett hozzájárulás iránti kérelmek kezelése során

A 14. cikk előírja az importáló ország hozzájárulását az I. melléklet 2. vagy 3. részében felsorolt vegyi anyagok kivitelét megelőzően. Ugyanakkor az exportőr kijelölt nemzeti hatósága döntheti el, eseti alapon és a Bizottsággal konzultálva, hogy mentességet ad-e a kifejezett hozzájárulásra vonatkozó követelmény alól, ha a PIC-bejelentést igénylő vegyi anyagok kivitele OECD-országba irányul (14. cikk (6) bekezdés) vagy amikor 60 nap elteltével nem érkezett válasz az importáló országtól, feltéve, ha bizonyos feltételek teljesülnek (14. cikk (7) bekezdés).

A jelentéstételi időszak során 19 tagállam folytatta le a kifejezett hozzájárulásra vonatkozó eljárást a 14. cikk értelmében. Elmondták, hogy a fő kihívást a számos importáló ország által a kifejezett hozzájárulás iránti kérelmek kezelése során tapasztalt nehézségek jelentették, mert a kijelölt nemzeti hatóságok a 60 napos várakozási

időszakon túl válaszoltak vagy egyáltalán nem válaszoltak. A kijelölt nemzeti hatóságok által feldolgozott 3362 kifejezett hozzájárulás iránti kérelem 56 %-a megválaszolásra került. A jelentéstételi időszakban csökkent ez az arány (2014-ben 61 %, 2015-ben 58 %, 2016-ban 51 %), ugyanakkor a kérelmek száma nőtt. Ez megmagyarázza, miért kellett az Ügynökségnek jelentős számú emlékeztetőt küldenie. Első emlékeztető kiküldésére a kérelmek 65 %-a esetében, második emlékeztető kiküldésére pedig a kérelmek 42 %-a esetében került sor.

Kevés tagállamnak kellett eldöntenie, hogy mentességet ad-e a kifejezett hozzájárulásra vonatkozó követelmény alól (például hat tagállam az OECD-országokba irányuló kivitel esetében, illetve 11 ország az importáló ország illetékes hatósága általi válasz hiányában), és a kijelölt nemzeti hatóságok által benyújtott információk arra utalnak, hogy kevés probléma merült fel a végrehajtás során. Habár az Ügynökség arról számolt be, hogy kezdetben kihívást jelentett az olyan esetek értelmezése, amelyekre a 14. cikk (8) bekezdésének rendelkezései vonatkoznak, később a problémás esetek száma nagyon alacsony szintre csökkent.

4.10. Az exportált vegyi anyagokhoz mellékelendő tájékoztatásra vonatkozó követelményeknek való meg nem felelés elsősorban a csomagoláshoz és a biztonsági adatlapokhoz kapcsolódott

A 17. cikk szerint az exportált vegyi anyagok csomagolását és címkézését a vonatkozó uniós rendelkezéseknek megfelelően kell végezni, kivéve, ha az importáló ország másképp rendelkezik. A REACH-rendelet II. mellékletének megfelelő biztonsági adatlapokat a vegyi anyaggal együtt minden importőrnek el kell küldeni.

A nemzeti végrehajtó hatóságok nyolc tagállamban tapasztaltak megfelelési problémákat az exportált vegyi anyagokhoz mellékelendő tájékoztatás vonatkozásában. Hat tagállam jelezte, hogy ezek a megfelelési problémák a CLP-rendelet értelmében vett csomagolási előírásokhoz kapcsolódtak, illetve további hat tagállam jelezte, hogy megfelelési problémák merültek fel a REACH-rendelet értelmében a biztonsági adatlapokra vonatkozó követelmények alkalmazása terén.

4.11. Valamennyi tagállamban működik a PIC-rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagok kivitelének és behozatalának ellenőrzésére szolgáló rendszer

A PIC-rendelet 18. cikke értelmében a tagállamok kijelölik, hogy mely hatóságok – például vámhatóságok – felelnek az I. mellékletben felsorolt vegyi anyagok behozatalának és kivitelének ellenőrzéséért. Valamennyi tagállam kijelölte ezeket a hatóságokat. A vámhatóságok Máltán és az Egyesült Királyságon kívül valamennyi tagállamban részt vesznek a PIC-rendelet végrehajtásában. Négy országban (Spanyolország, Horvátország, Olaszország és Szlovákia) a vámhatóság az egyetlen nemzeti végrehajtó hatóság. Az egyéb végrehajtó hatóságok általában környezetvédelmi, vegyi és/vagy egészségügyi vizsgálati szolgálatok. Kilenc tagállamban a nemzeti végrehajtó hatóság ugyanazon intézmény része, mint a kijelölt nemzeti hatóság.

A PIC-rendelet végrehajtásában részt vevő nemzeti végrehajtó hatóságok szinte valamennyi tagállamban részt vesznek a vegyi anyagokról szóló egyéb olyan jogszabályok végrehajtásában is, mint a CLP-rendelet (27 tagállam), a REACH-rendelet (25 tagállam) és a biocid termékekről szóló rendelet (22 tagállam).

A tagállamok többsége (18) jelezte, hogy a nemzeti végrehajtó hatóságok elegendő erőforrásokkal rendelkeznek a PIC-rendelet értelmében vett kötelezettségeik teljesítésére. Azok a tagállamok, amelyek kiemelték, hogy erőforrásokkal kapcsolatos problémáik vannak a nemzeti végrehajtó hatóságokon belül, általában az emberi

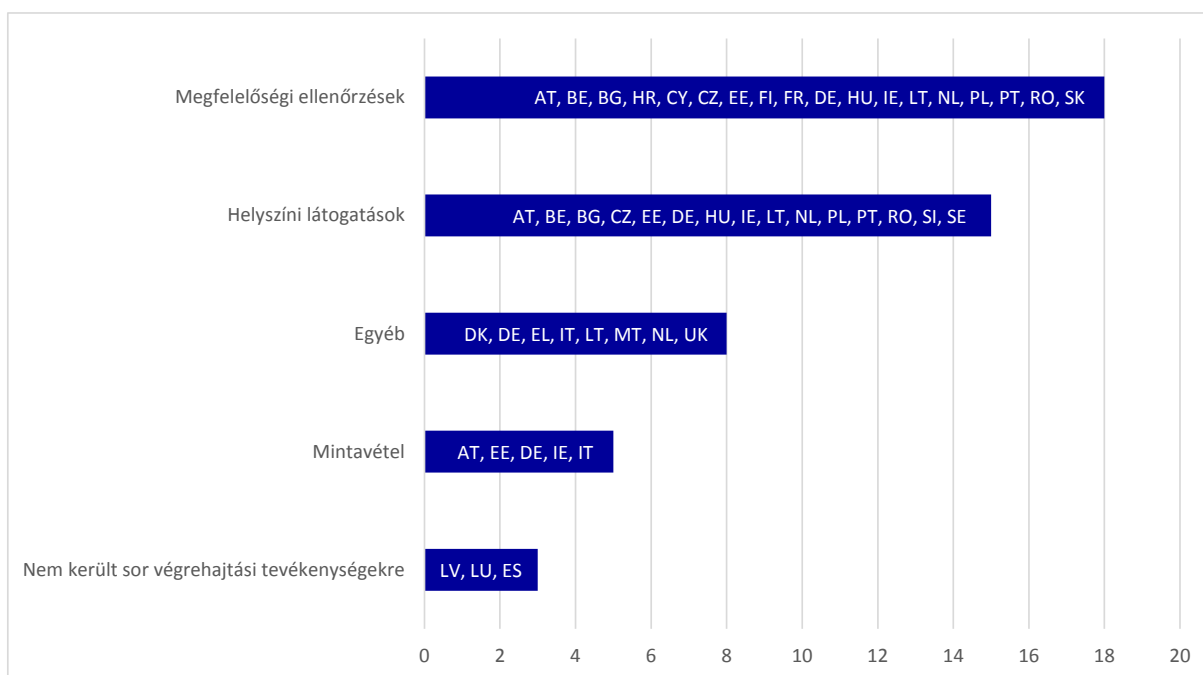
erőforrások hiányára utaltak.

16 tagállam rendelkezik valamiféle végrehajtási stratégiával (beleértve az eljárási szabályzatot, írásbeli utasításokat stb.), és 15 tagállam rendszeres képzéseket szervez az ellenőrök számára. A legtöbb tagállam emellett ismertette a PIC-rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén fellépő jogkövetkezmények rendszerét. A kijelölt nemzeti hatóságok általában olyan vegyes végrehajtási intézkedéseket ismertettek, mint az áruk lefoglalása és zár alá vétele, a piacról való kivonás, a tevékenységek felfüggesztése stb. Tíz tagállam említette, hogy a nemzeti végrehajtó hatóságok felszólító levelekben kérhették az adott határidőn belüli megfelelést. A jogsértések jogkövetkezményeivel kapcsolatban 23 tagállam jelezte, hogy bírságokat szabnak ki konkrét jogsértések esetében, és a bírságok nagysága gyakran a jogsértés súlyosságától függ. Hét tagállamban börtönbüntetés szabható ki a legsúlyosabb jogsértésekért.

4.12. Szinte valamennyi tagállam folytatott végrehajtási tevékenységeket, és magas szintű megfelelést tapasztalt

A jelentéstételi időszak során 18 tagállam végzett megfeleléségi ellenőrzést, és 15 tagállam tett helyszíni látogatásokat a PIC-rendelet vonatkozásában.

2. ábra: A tagállamok végrehajtási tevékenységei

A kijelölt nemzeti hatóságok által szolgáltatott adatok alapján a vámhatóságok és egyéb nemzeti végrehajtási hatóságok 17 tagállamban a vegyi anyagok kivitelével kapcsolatos, illetve 11 tagállamban a PIC-rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagok behozatalával kapcsolatos ellenőrzéseket végeztek¹⁰. Az ellenőrzések száma tagállamonként jelentősen

¹⁰ Egy kijelölt nemzeti hatóság nem szolgáltatott információkat a kivitelről, és hat kijelölt nemzeti hatóság nem adott tájékoztatást a kivitel vámellenőrzéséről. Öt kijelölt nemzeti hatóság nem szolgáltatott információkat a behozatalról, és nyolc kijelölt nemzeti hatóság nem adott tájékoztatást a behozatal vámellenőrzéséről. Óvatosan kell eljárni a tagállami adatok összehasonlításakor, mert eltérések lehetnek a végrehajtási tevékenységek nyilvántartási paramétereiben.

eltér, ami az adott országban a PIC szerinti vegyi anyagok kivitelének és behozatalának számától, az ellenőrzési stratégiától vagy az elvégzett ellenőrzések típusától (például reaktív ellenőrzések kontra rendszeres nyomon követés) függhet. Három tagállam jelentett a vámellenőrzés során azonosított jogsértéseket, de nagyon alacsony volt a jogsértések száma. Kilenc tagállam jelentett az ellenőrök általi ellenőrzés során feltárt eseteket, és a jogsértések gyakorisága jelentősen eltért ezekben a tagállamokban. Néhány esetben ez az elvégzett ellenőrzések típusával függhet össze (például a reaktív ellenőrzések során nagyobb a jogsértések feltárásának valószínűsége). 13 jogsértési eset járt jogkövetkezménnyel négy tagállamban.

6. táblázat: A jelentéstételi időszakban elvégzett ellenőrzések, illetve a vámhatóságok és az ellenőrök által tapasztalt jogsértések száma¹¹

Tagállam	A kivitel és behozatal vámhatósági ellenőrzése	A vámhatóság által feltárt jogsértések	A kivitel és behozatal ellenőrök általi ellenőrzése	Az ellenőrök által feltárt jogsértések
Ausztria	561	0	16	8
Belgium	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	29	10
Bulgária	463	0	40	7
Finnország	3633	Nem alkalmazandó	1	1
Franciaország	123	3	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó
Németország	1 ¹²	1	49	21
Magyarország	35	0	93	2
Olaszország	1205	9	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó
Litvánia	0	0	2	1
Hollandia	275	0	661	2
Egyesült Királyság	0	0	1	1

Az ellenőrzések során feltárt jogsértések fő csoportját az alkotta, hogy a vegyi anyagok nem feleltek meg a kiviteli bejelentéseknek. Biztonsági adatlapokkal és címkézési előírások kapcsolatos jogsértések is előfordultak.

A végrehajtási tevékenységek koordinációja az információcserére szolgáló fórumon keresztül történik, és az Ügynökség és a kijelölt nemzeti hatóságok is pozitív visszajelzést adtak a fórum tevékenységeiről. Néhány kijelölt nemzeti hatóság üdvözölte a PIC-rendelet végrehajtására szolgáló kísérleti projekt elindítását.

4.13. Közzétételre került a 20. cikk értelmében készült első jelentés

A 20. cikk értelmében az Ügynökség által segített Bizottságnak és a tagállamoknak meg kell könnyíteniük a PIC-rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagokra vonatkozó tudományos, műszaki, gazdasági és jogi információk átadását más országoknak. Az Ügynökségnek ezért két évente jelentést kell készítenie valamennyi átadott információról.

¹¹ A táblázat csak azokat a tagállamokat tartalmazza, amelyekben jogsértésre került sor.

¹² Németország egy jogsértést jelentett egy ellenőrzés kapcsán, de jelezte, hogy nem került sor a vámellenőrzési nyilvántartás megőrzésére.

Az Ügynökség 2016 novemberében közzétette a harmadik országoknak átadott információk első összeállítását¹³ a PIC-rendelet végrehajtásának első két évére (2014–2015) vonatkozóan. Az Ügynökség nem tapasztalt nehézségeket az átadott információk Bizottságtól és tagállamoktól való összegyűjtése során. Az egyetlen kihívást az jelentette, hogy a Bizottsággal és a tagállamokkal együtt meg kellett határozni a jelentés hatókörét, mert ez volt az első ilyen jelentés. A Bizottsághoz 2014–2015 között két, illetve 2016-ban négy tájékoztatási kérelem érkezett, majd került megválaszolásra.

4.14. Számos kijelölt nemzeti hatóság és az Ügynökség technikai segítségnyújtási tevékenységekben vett részt

A 21. cikk értelmében a Bizottságnak, a kijelölt nemzeti hatóságoknak és az Ügynökségnek együtt kell működniük a technikai segítségnyújtás előmozdításában, különösen annak érdekében, hogy segítsenek a fejlődő országoknak és az átmeneti gazdaságú országoknak az Egyezmény végrehajtásában és a vegyi anyagoknak a teljes életciklusuk során történő megfelelő kezeléséhez szükséges infrastruktúra, kapacitás és szakértelem fejlesztésében.

Öt tagállam együttműködési tevékenységekben, hat tagállam pedig projektekben vagy nemzetközi tevékenységekben vett részt a vegyi anyagok kezelésével kapcsolatos kapacitásbővítés tekintetében. A kijelölt nemzeti hatóságok tevékenységei technikai szakértelem biztosításából vagy technikai tájékoztatásból álltak képzések, műhelytalálkozók, látogatások, ikerintézményi együttműködési projektek stb. formájában. Az Ügynökség számos kapacitásbővítési tevékenységet szervezett vagy részt vett ilyenben, és ennek során segítséget nyújtott az uniós tagjelölt országoknak vagy elmagyarázta a nem uniós országok hatóságainak a PIC-rendelet konkrét rendelkezéseit, illetve az Egyezmény rendelkezéseitől való eltéréseket.

4.15. Az ePIC felhasználói általában felhasználóbarátnak és a munkájuk elősegítése érdekében megfelelőnek tartották az informatikai eszközt

A 649/2012/EU rendelet kérésének megfelelően az Ügynökség kifejlesztett és folyamatosan karbantart egy informatikai eszközt (ePIC), hogy támogassa a PIC-rendelet végrehajtását. Az ePIC 2014 szeptemberében indult, nem sokkal a rendelet hatálybalépését követően, és felváltotta a korábbi EDEXIM adatbázist. A Bizottság, a kijelölt nemzeti hatóságok, a végrehajtó hatóságok, az Ügynökség, az exportőrök, az importőrök és a vámhatóságok rendelkeznek hozzáféréssel az ePIC-hez.

A kijelölt nemzeti hatóságok összességében felhasználóbarátnak találták az ePIC-et, és nem tapasztaltak jelentős problémákat a használata során. Általában az iparági felhasználók által az Ügynökségnek és a kijelölt nemzeti hatóságoknak adott visszajelzések is pozitívak voltak, csakúgy, mint a vámhatóságok és a végrehajtó hatóságok visszajelzései.

¹³ ECHA, *Overview on the exchange of information under Article 20 of the PIC Regulation - Compilation of the information collected by the European Commission, assisted by the Member States and the European Chemicals Agency (ECHA) (A PIC-rendelet 20. cikke értelmében történő információcsere áttekintése – Az Európai Bizottság által a tagállamok és az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) segítségével összegyűjtött információk)*, 2016; elérhető az alábbi internetes oldalon: <https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent-regulation/reporting-on-information-exchange>

4.16. A releváns információk és adatok nyilvánosan hozzáférhetővé váltak

A PIC-rendelet többször kéri az információk és adatok nyilvánosságra hozatalát, aminek az Ügynökség megfelelően eleget tett.

Az Ügynökségnek van egy, kifejezetten a PIC-rendelettel foglalkozó honlapja, ahol megtalálható a jogszabály tartalmának és a különböző eljárásoknak a magyarázata. A honlap emellett az alábbiakat tartalmazza:

- hivatkozás a jogi szövegre és a módosításaira¹⁴;
- a 10. cikk értelmében készült jelentések a PIC-rendelet hatálya alá tartozó, kivitt és behozott vegyi anyagok tényleges mennyiségéről¹⁵;
- a 20. cikk szerinti jelentéstétel az információcseréről¹⁶.

A PIC-rendelet előírásának megfelelően az Ügynökség létrehozott továbbá egy adatbázist, amely tartalmazza az alábbiakat:

- a PIC-rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagok jegyzéke¹⁷;
- magas szintű információk és statisztikák a kiviteli bejelentésekről¹⁸;
- magas szintű információk és statisztikák a behozatali bejelentésekről¹⁹;
- nem bizalmas adatok a nem uniós országoktól érkezett kifejezett hozzájárulásokról²⁰;
- az uniós és nem uniós kijelölt nemzeti hatóságok kapcsolattartási adatai²¹.

Továbbá a PIC-rendelet hatálya alá tartozó anyagokkal kapcsolatos információk is nyilvánosan hozzáférhetők az Ügynökség „Tájékoztatás a vegyi anyagokról” című honlapján, amely információkat tartalmaz minden anyagról, valamint tartalmazza néhány anyag részletes profilját.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A 649/2012/EU rendelet a Rotterdami Egyezményt hajtja végre az EU-ban, és azonosak a célkitűzései: a felelősségmegosztás és az együttműködési törekvések előmozdítása a veszélyes vegyi anyagok nemzetközi forgalmában és az emberi egészség és a környezet esetleges károsodástól való megóvása a veszélyes vegyi anyagokra és azok kereskedelmére vonatkozó információcsere megkönnyítésével. A 649/2012/EU rendelet túlmutat az Egyezmény követelményein, hogy magasabb szintű védelmet nyújtson, különösen a fejlődő országoknak és az átmeneti gazdaságú országoknak.

Ez a jelentés arról tanúskodik, hogy a 649/2012/EU rendelet által létrehozott eljárások jól működnek, és hozzájárulnak a rendelet célkitűzéseinek eléréséhez. A valamennyi

¹⁴ PIC-jogszabály: <https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent/legislation>

¹⁵ Éves jelentés a PIC-rendelet hatálya alá tartozó kivitelről és behozatalról: <https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports>

¹⁶ Jelentéstétel az információcseréről: <https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent-regulation/reporting-on-information-exchange>

¹⁷ A PIC-rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagok: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/pic/chemicals>

¹⁸ Kiviteli bejelentések: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/pic/export-notifications>

¹⁹ Behozatali bejelentések: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/pic/import-notifications>

²⁰ Kifejezett hozzájárulások: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/pic/explicit-consents>

²¹ Kijelölt nemzeti hatóságok: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/pic/designated-national-authority>

érdekelt fél közötti jó együttműködés megteremtette a sikeres végrehajtás alapját. A kiviteli bejelentési eljárás jól működött, és fontos információkkal látta el az importáló országokat sok vegyi anyaggal és azok kivitelével kapcsolatban. 2016-ban közel 8000 kiviteli bejelentésre került sor, és ezek száma folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, így egyértelműen látható az információcsere mértéke és a további növekedési potenciál. A kapcsolódó munkateher csak megfelelő személyzeti erőforrásokkal kezelhető, mert fenn kell tartani a feldolgozási kapacitást és a támogatást, s emellett biztosítani kell az Ügynökség által kifejlesztett és karbantartott, ePIC nevű informatikai alkalmazás teljesítményét.

A bizonyos vegyi anyagok kivitelére szolgáló szokásos eljárásként az Egyezményen túlmutató kifejezett hozzájárulási eljárás eredményeképpen a jelentéstételi időszakban nagyszámú, 3362 kifejezett hozzájárulás iránti kérelem került elküldésre az importáló országok számára. A tapasztalatok azt sugallják, hogy ezek a kérelmek sok importáló ország számára kihívást jelentettek, főként azért, mert az eljárás alkalmazására ritkán kerül sor az Egyezmény értelmében, és elképzelhető, hogy az Egyezmény sok részes fele nincs tisztában a létezésével. Ez oda vezethetett, hogy a hozzájárulás iránti megválaszolatlan kérelmek miatt nagyszámú kivitelre nem kerülhetett sor. A bizonyos feltételek melletti mentesség igénylésének lehetősége biztosította, hogy az emiatt meghíúsuló kivitelek száma a lehető legkisebb legyen.

A rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagok exportőrei általában ismerték a kötelezettségeiket, és képesek voltak a teljesítésükre. Ahol problémák merültek fel, a kijelölt nemzeti hatóságok és az Ügynökség biztosították a szükséges segítséget, ami hozzájárulhatott a jogsértések alacsony számához. Az ellenőrzések során feltárt jogsértések fő csoportját az alkotta, hogy a vegyi anyagok nem feleltek meg a kiviteli bejelentéseknek. Biztonsági adatlapokkal és címkézési előírásokkal kapcsolatos jogsértések is előfordultak.

A tagállamok általában véve teljesítették kötelezettségeiket, de a – kiviteli bejelentések nagy számának köszönhető – magas munkateher minden év végén kihívást jelentett néhány tagállam számára, és néha problémákhoz vezetett a határidők betartásában. Az Ügynökségnek a végrehajtásban játszott szerepe maradéktalanul megfelelt a rendelet előírásainak, és a vonatkozó eljárások hatékony működése az Ügynökség megbízható teljesítményén alapult. A Bizottság teljesítette a rendelet értelmében fennálló kötelezettségeit. A jelentéstételi időszakban két, az I. mellékletet módosító bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet, valamint két, uniós behozatali határozatokat elfogadó bizottsági végrehajtási határozat elfogadására került sor. Emellett a Bizottság koordinálta az Unió hozzájárulását a nemzetközi erőfeszítésekhez, és képviselte az Uniót az Egyezmény vonatkozásában.